

Boodschap van paus Franciscus voor de 2de Werelddag van Grootouders en Senioren 24 juli 2022

Ze dragen nog vrucht als ze oud zijn (Ps 92, 15)

Dierbare opa's en oma's
Dierbare ouder wordende vrienden

Ze dragen nog vrucht als ze oud zijn (Ps 92, 15). Deze woorden van de psalmist brengen een vreugdevolle boodschap, een echte blijde boodschap die wij op deze tweede *Werelddag van Grootouders en Senioren* aan alle mensen kunnen verkondigen. Deze boodschap staat in schril contrast met wat de wereld denkt over deze levensfase, maar ook met de trieste gelatenheid van sommige senioren die bijna niets meer van de toekomst verwachten.

Veel mensen zijn bang voor het ouder worden. Zij zien dit als een soort ziekte waarmee ze beter niet in aanraking komen. Senioren interesseren hen niet en volgens hen moeten ze afgezonderd worden, eventueel in woonzorgcentra waar ze verzorgd kunnen worden, zodat we hun problemen niet ter harte moeten nemen. Dit is de mentaliteit van de *wegwerpcultuur*, die ons doet denken dat wijzelf op de een of andere manier minder zwak en kwetsbaar zijn en dat er een groot verschil bestaat tussen *wij* en *zij*. De Schrift ziet het anders. Een lang leven – zo leert de Schrift – is een zegen, en senioren zijn geen verstoten mensen die gemeden moeten worden, maar levende getuigen dat God in zijn welwillendheid leven in overvloed schenkt. Gezegend is het huis waar een senior woont! Gezegend is de familie die haar grootouders eert!

De levensfase van het ouder worden is niet gemakkelijk te doorgronden, zelfs niet door diegenen onder ons die ze al beleven. Ook al komt deze levensfase na het verstrijken van vele jaren, niemand bereidt ons erop voor en soms treft ze ons nog onverwacht. De meer ontwikkelde samenlevingen besteden veel geld aan deze levensfase zonder mensen te helpen ze te duiden en te waarderen. Ze plannen wel de gezondheidszorg voor senioren, maar helpen hen niet om het ouder worden zinvol te beleven.¹ Dit maakt het moeilijk om onze toekomst onder ogen te zien en te onderscheiden welke richting we best inslaan. Enerzijds zijn we geneigd onze ouderdom te bezweren door onze rimpels te verbergen en te doen alsof we

---

¹ *Catechese over het ouder worden* – 1. De genade van de tijd en het verbond tussen de generaties (23 februari 2022).

eeuwig jong blijven, terwijl we ons anderzijds inbeelden dat ons niets ander meer rest dan onze tijd uit te zitten, berustend en somberend omdat we geen vrucht meer kunnen dragen.

Pensionering en kinderen die zelfstandig worden, zorgen ervoor dat de zaken waaraan we vroeger veel energie besteedden, wegvallen. Het besef dat onze krachten afnemen of de eerste symptomen van een ziekte kunnen onze zekerheden ondermijnen. De wereld met zijn snelle tempo, dat we nauwelijks kunnen bijhouden, lijkt ons geen andere keuze te laten dan stilzwijgend het idee te aanvaarden dat we nutteloos zijn. We herkennen ons in het smeekgebed van de psalmist: *Wijs mij niet af op mijn oude dag, verlaat mij niet als mijn krachten bezwijken* (71, 9).

Toch spoort diezelfde psalm, die mediteert over hoe de Heer in elke levensfase aanwezig is, ons aan om te blijven hopen, want ook als we oud en grijs zijn, zal Hij ons leven schenken en het kwaad niet over ons laten zegevieren. Als we op Hem vertrouwen, zullen we de kracht vinden om Hem altijd opnieuw te loven (cf. vv. 14-20). We zullen ontdekken dat ouder worden niet alleen de natuurlijke aftakeling van het lichaam of het onvermijdelijke verstrijken van de jaren is, maar ook het geschenk van een lang leven. Ouder worden is geen straf, maar een zegen!

Daarom moeten we goed voor onszelf zorgen en als senior actief blijven, ook op geestelijk vlak. We moeten ons innerlijke leven voeden door aandachtig het Woord van God te lezen, dagelijks te bidden, de sacramenten te ontvangen en deel te nemen aan de liturgie. Naast onze relatie met God moeten we ook onze relaties met anderen uitbouwen: in de eerste plaats door liefdevol voor ons gezin, onze kinderen en kleinkinderen te zorgen; maar ook door arme en lijdende mensen met onze daadwerkelijke hulp en ons gebed te omringen. Dit alles zal ons helpen om niet het gevoel te hebben louter als toeschouwer te kijken naar wat er zich in de wereld afspeelt, alleen maar zittend voor onze deur of kijkend vanuit ons raam. In plaats daarvan moeten we leren overal de aanwezigheid van de Heer te onderscheiden.² Zoals *groene olijfbomen in het huis van God* (Ps 52, 10), kunnen we een zegen worden voor hen die naast ons wonen.

De fase van het ouder worden is geen tijd om de handdoek in de ring te gooien en ter plaatse te trappelen, maar een tijd waarin we nog vrucht kunnen dragen. Een nieuwe zending wacht op ons en nodigt ons uit naar de toekomst te kijken. *De fijngevoeligheid die wij senioren hebben voor zorgzaamheid, levenswijsheid en genegenheid die ons zo menselijk maken, zou opnieuw een roeping voor velen moeten worden. Het zou onze liefde voor de jongere generaties tot uitdrukking kunnen brengen.*³ Dit zou onze eigen bijdrage kunnen zijn aan de *revolutie van de tederheid*,⁴ een geestelijke en geweldloze revolutie waarin ik u, dierbare opa's en oma's en dierbare ouder wordende vrienden, aanmoedig om een actieve rol op te blijven nemen.

Onze wereld maakt een tijd van zware beproeving door, eerst door de onverwachte, vreselijke uitbraak van de pandemie, en vervolgens door een oorlog die de vrede en ontwikkeling wereldwijd dwarsboomt. Het is ook geen toeval dat de oorlog in Europa opnieuw uitbreekt op het moment dat de generatie die deze in de vorige eeuw meegemaakt heeft, aan het

---

² *Catechese over het ouder worden* - 5. Trouw aan Gods bezoek voor de volgende generaties (30 maart 2022).

³ *Catechese over het ouder worden* - 3. Het ouder worden, een houvast voor zorgeloze jongeren (16 maart 2022).

⁴ *Catechese over de Heilige Jozef* - 8. De heilige Jozef, vader van tederheid (19 januari 2022).

uitsterven is. Door deze grote crisissen lopen we het gevaar ongevoelig te worden voor de realiteit van andere ‘epidemieën’ en andere wijdverbreide vormen van geweld die de mensenfamilie en ons gemeenschappelijke huis bedreigen.

Om dit alles aan te pakken, hebben we een diepgaande verandering nodig, een bekering die de harten ontwapent en ons ertoe brengt anderen als onze broeders en zusters te zien. Wij, grootouders en senioren, dragen een grote verantwoordelijkheid: wij moeten de vrouwen en mannen van onze tijd leren naar anderen te kijken met hetzelfde begrip en dezelfde tedere blik waarmee wij naar onze kleinkinderen kijken. Wijzelf zijn als mens gegroeid door voor andere mensen te zorgen, en nu kunnen wij als leraars een vreedevolle manier van leven aanleren die aandacht heeft voor de meest hulpbehoevenden. Die houding kan ten onrechte als zwakheid of berusting aangezien worden, maar het zullen de zachtmoedigen zijn, en niet de strijdlustigen en de uitbuiters, die het land zullen erven (cf. Mt 5, 5).

Wij zijn geroepen om vrucht voort te brengen door zorg te dragen voor onze wereld. *Onze grootouders hielden ons in hun armen en lieten ons op hun schoot zitten*⁵; maar nu is het tijd voor ons om - door onze daadwerkelijke hulp of alleen door ons gebed - niet alleen onze eigen kleinkinderen, maar ook de vele bange kleinkinderen die wij nog niet kennen en die misschien voor de oorlog op de vlucht zijn of de gevolgen ervan ondervinden, op onze schoot te laten zitten. Laten wij – zoals de heilige Jozef die een tedere en zorgzame vader was – de kleine kinderen van Oekraïne, Afghanistan, Zuid-Soedan in ons hart sluiten ...

Gaandeweg zijn velen van ons op een wijze en bescheiden manier gaan beseffen wat onze wereld hard nodig heeft: het inzicht dat we niet in ons eentje gered zijn, maar dat geluk een brood is dat we samen breken. Laten wij hiervan getuigen tegenover hen die ten onrechte ervan overtuigd zijn dat ze persoonlijke ontplooiing en succes kunnen vinden in confrontatie. Iedereen, zelfs de zwakste onder ons, kan het: alleen al dat wij ons laten verzorgen – vaak nog door mensen uit andere landen – is op zich al een manier om uit te drukken dat samenleven in vrede niet alleen mogelijk, maar gewoon noodzakelijk is.

Dierbare opa’s en oma’s, dierbare ouder wordende vrienden, wij zijn geroepen om de revolutie van tederheid vorm te geven! Laten wij dit doen door vaker en beter gebruik te maken van het kostbaarste instrument waarover we beschikken en dat het best geschikt is voor onze tijd: het gebed. *Laten ook wij in ons bidden een beetje ‘dichter’ zijn: laten we leren te genieten van onze eigen woorden; laten wij ons opnieuw eigen maken wat het Woord van God ons leert.*⁶ Ons vertrouwensvol gebed kan veel doen: het kan de pijnkreet van hen die lijden, bijstaan en helpen om harten te veranderen. We kunnen samen *‘het vaste koor’ van een groot geestelijk heiligdom vormen, dat door gebed en lofzang het zwoegen en worstelen van de gemeenschap op het veld van het leven ondersteunt.*⁷

De *Werelddag van Grootouders en Senioren* is een gelegenheid bij uitstek om nog eens met vreugde te herhalen dat de Kerk feest wil vieren met alle mensen *van wie de Heer hun levensdagen vervuld heeft*, zoals de Schrift het verwoordt. Laten we het samen vieren! Ik vraag u om deze dag in uw parochies en gemeenschappen bekend te maken; om de meest eenzame senioren thuis of in woonzorgcentra te bezoeken. Laten we ervoor zorgen dat niemand zich op deze dag alleen voelt. Het verwachten van een bezoekje maakt de dagen waarop we

---

⁵ *Homilie* in de eucharistieviering voor de eerste *Werelddag voor Grootouders en Senioren* (25 juli 2021).

⁶ *Catechese over het gezin - 7. Grootouders* (11 maart 2015).

⁷ *Ibid.*

denken dat we niets meer hebben om naar uit te kijken anders, en uit een eerste ontmoeting kan een nieuwe vriendschap groeien. Het bezoeken van eenzame senioren is een werk van barmhartigheid in onze tijd!

Laten we Onze-Lieve-Vrouw, Moeder van Tedere Liefde, vragen om ieder van ons te laten meewerken aan de revolutie van tederheid, zodat we samen de wereld kunnen bevrijden van het spook van de eenzaamheid en de demon van de oorlog.

Moge mijn zegen over u en over al wie u lief is, komen. Wees zeker van mijn liefdevolle nabijheid en genegenheid. Vergeet alstublieft niet voor mij te bidden!

Rome, Sint-Jan van Lateranen, 3 mei 2022, feest van de heilige apostelen Filippus en Jakobus

+ Franciscus

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana
Vertaling: Persdienst van de Bisschoppenconferentie van België (IPID)